

LYS OG LIV

Utgitt av
MENIGHETSFAKULTETET

Foto: Lys og Liv

«Alle mann på dekk»

Se midtsidene

Nr. 1

Februar 1982

48. årg.

LYS OG LIV

UTGITT AV
MENIGHETSFAKULTETET

Redaktører: Rektor Olav Skjevesland og administrasjonssjef Erling Servan. Utkommer 8 ganger årlig. Ekspedisjon: Gydas vei 4, Oslo 3. Postgiro 5 12 87 80. Bankgiro: 6038.30.18636. Telefon: Sentralbord 46 79 00. - Bladet sendes gratis til alle MF-foreninger, samtlige menighetsråd i landet og alle navngitte bidragsyttere. Alle som ellers ønsker det, får bladet gratis tilsendt.

Opplag dette nr.: 37 000.

Takk for mottatte gaver!

GAVER:	November		Desember		1/1-31/12	
	1980	1981	1980	1981	1980	1981
Personlige gaver	387 977	230 248	581 336	780 678	2 732 367	2 682 561
Givertjenesten	19 907	17 285	34 209	39 220	225 341	360 168
Sum personlige gaver	407 884	247 533	615 545	819 898	2 957 728	3 042 729
Offer/kollekt	145 077	130 026	161 151	144 150	1 176 658	1 297 710
Sum:	552 961	377 559	776 696	964 048	4 134 386	4 340 439
Foreninger	51 382	52 352	114 142	116 015	378 983	381 461
Bøsser og andre gaver	56 369	5 390	6 650	32 145	130 842	172 320
Sum «ordinære» gaver:	660 712	435 301	897 488	1 112 208	4 644 211	4 894 220
Testamentariske gaver	350 677	10 150	43 976	308 294	920 180	548 234
Sum	1 011 389	445 451	941 464	1 420 502	5 564 391	5 442 454
«MF gjeldfritt»	881 391	357 779	411 959	478 178	1 740 615	1 174 490
Total	1 892 780	803 230	1 353 423	1 898 680	7 305 006	6 616 944

Foreløpig regnskap for 1981: Se side 7.

FORSIDEBILDET viser «Hardangergruppa» (gruppe 8), som er klare til å delta i «Alle-mann-på-dekk»-aksjonen 5.-8. mars 1982. Se gruppeoversikt og reiseruter på midtsidene.

Gaver til Menighetsfakultetet er SKATTEFRIE, og kan fratrekkes i selvangivelsen.

Følgende bestemmelser gjelder: «Fradrag etter denne bestemmelsen kan, når tilskuddet (gaven) utgjør mer enn kr. 10 000,-, ikke overstige 10 pst. av den skattepliktige inntekt i det år da tilskuddet gis.»

Kvittering/vedlegg til selvangivelsen blir sendt etter hvert for alle gaver på kr. 50,- eller mer. De som ønsker spesiell kvittering for gaver under dette beløp, bes vennligst gjøre oppmerksom på det.

Gaver til Menighetsfakultetet, Gydas vei 4, Oslo 3:

POSTGIRO: 5 12 87 80 - BANKGIRO: 6038.30.18636

«Når vi synder av vanvare»

Av cand. theol. Torkild Masvie, tillitsmann på praktikum

«Er det en mann av folket som synder av vanvare mot et av Herrens bud og gjør oer som ikke er tillatt, og fører skyld over seg, da skal han, når han skjønner at han har syndet, bringe et offer for synden. Det skal være en geit, et lyteløst hunddyr. Han skal legge hånden på syndofferdyrets hode og slakte det på samme sted som brennofferdyret slaktes.» 3. Mos. 4,27-29.

Tenk det! Han hade ikke planlagt å synde mot Guds bud, men så skjedde det likevel. Kanskje kom han på det selv, eller kanskje var det en annen som fortalte ham det. Men synden var i alle fall alvorlig. Ikke fordi den var så stor i menneskelig målestokk, men fordi den var et brudd på Guds bud og forskrifter.

Så måtte det altså skje. Han gikk ut på markene sine og i geiteflokken fant han til slutt det han lette etter: en geit uten skavanker. Han førte det med seg til offerplassen og der kjørte han kniven gjennom halsen på dyret. Uskyldig blod ble ofret på Guds befaling.

Finnes det sterkere bilde på Guds hellighet? En mann synder i vanvare og så må han gjøre dette! Dette er kraftige bibelord som viser oss at Gud er en hellig Gud, han er ren og han lar seg ikke spotte av mennesker som slurver med budene.

Men den veldige Gud har også en kjærlig omsorg for sine barn. Når vi synder - også når vi synder av vanvare - så viser han oss vei ut av fortapelsen. Slike innviklede regler om offer som Mosebøkene forteller om virker besværlige på oss, men for israelitten som hørte forskriftene opplest måtte de lyde som herlig evangeli-

um. Det fantes en vei ut av ulykken. Det kunne gjøres opp.

Derfor er disse versene et forbilde på et langt mer besværlig og grusomt offer, - det offer vi må sette vår lit til når vi har syndet av vanvare.

Jesus ble ofret på «Hodeskallestedet» som Guds offerlam. Men for oss er det likedan, at det som for andre virker vanskelig og kanskje motbydelig er et herlig budskap. Han, Jesus, Guds Sønn fra evighet av og vår bror siden Betlehem, han gikk frivillig til offerstedet for at vi skulle kunne møte den hellige Gud med stor frimodighet.

Og hvis vi får leve i troen på Jesus, offerlammet, så skal vi en dag delta i det jubelbrus som sier:

«Han som sitter på tronen, han og Lammet skal ha all takk og ære, pris og makt i all evighet.» (Joh. åp. 5,13.)

Jesus og de fattige

Av fakultetslektor Hans Kvalbein

Momenter fra en tale på en samling for Menighetsfakultetet i
Asker menighet, søndag 31. januar 1982

Jesus fortalte engang en liknelse, som er slik gjengitt i Lukas 16,19-31:

bevise om noen står opp fra de døde.»

Den rike mann og Lasarus

¹⁹ Det var en rik mann som kledde seg i purpur og fineste lin og levde i fest og glede dag etter dag. ²⁰ Men utenfor porten hans lå det en fattig mann som hette Lasarus, full av verkende sår. ²¹ Han ønsket bare å få mette seg med det som falt fra den rikes bord. Og hundene kom og slikket sårene hans.

²² Så døde den fattige, og englene bar ham til Abrahams fang. Den rike døde også og ble begravet. ²³ Da han slo øynene opp i dødsriket, hvor han var i pine, så han Abraham langt borte og Lasarus ved hans side. ²⁴ Han ropte: «Far Abraham, forbarm deg over meg og send Lasarus hit, så kan han dyppe fingertuppen i vann og svale tungen min. For jeg pines i denne flammen.» ²⁵ Abraham svarte: «Husk, mitt barn, at du fikk dine goder mens du levde, og da fikk Lasarus det som var vondt. Nå trøstes han her, mens du er i dyp pine. ²⁶ Og dessuten er det en dyp kløft mellom oss og dere, slik at ingen kan komme herfra og over til dere, om de så ville, og ingen fra dere over til oss.» ²⁷ Da sa den rike: «Så ber jeg deg, far, at du sender ham ²⁸ til mine fem brødre hjemme hos min far for å advare dem, så ikke de også skal komme til dette pinens sted.» ²⁹ Men Abraham sa: «De har Moses og profetene; de får høre på dem.» ³⁰ Han svarte: «Nei, far Abraham, men kommer det noen til dem fra de døde, vil de omvende seg.» ³¹ Abraham sa: «Hører de ikke på Moses og profetene, så lar de seg heller ikke over-

Denne liknelsen tegner med rystende alvor de to muligheter for oss.

En fattig mann, Lasarus, føres til frelsen hos Gud og til fellesskap med Abraham, gudsfolkets far.

En rik mann ender i fortapelsen. Han blir skilt fra både den fattige Lasarus og fra Abraham. Han får en evighet uten glede og trøst fra Gud.

Noen vil si at da er jo budskapet klart nok: De rike skal gå fortaapt og de fattige skal bli frelst. Gud skal snu opp ned på maktforholdene i denne verden. Det er dystre utsikter for de rike. Men de fattige skal frelses av nåde alene. Det spørres verken om omvendelse eller om tro fra deres side.

Slik kan denne fortellingen ikke forstås.

Den er ikke et trøstebudskap til fattige. Den vil i det hele tatt ikke svare på spørsmålet om hvorfor den fattige Lasarus ble frelst. Det er bare stilltiende forutsatt at han var et Abrahams barn og hørte Gud til.

Liknelsen svarer bare på spørsmålet om hvorfor den rike gikk fortaapt.

Det ser vi av to trekk ved liknelsen.

1) Den er ikke talt til de fattige som trøst til dem. Ifølge v. 14 er den talt til velstående mennesker, til fariseerne, som til og med er presentert som pengekjære. Liknelsen vil advare mot «havesyke».

2) Liknelsen består av en fortellende del, v. 19-22, og av en samtale-del,

v. 23-31. Den fortellende delen presenterer kort de to mennenes situasjon på jorden og skjebne i evigheten. Så langt kan det se ut som om vi skal lære like mye av både den rike og den fattige mannen. Men i samtale-delen er all oppmerksomhet rettet mot den rike mannen. Det er ham som fører ordet i samtalen med Abraham. Det blir tydelig at det er han som er hovedpersonen. Liknelsen er en advarsel til dem som likner ham. Den rike mannen vil gjerne sende et budskap til sine fem brødre, som enda lever. Hele liknelsen er et vekkerrop til dem: Hør på Loven og profetene! Vend om i tide!

Liknelsen advarer oss mot rikdommens forførelse, den som lukker ørene våre for Guds ord, og øynene våre for vår nestes nød. Her i livet lå den fattige Lasarus ved den rike manns port. Men den rike manns forhold til ham er bare skildret med en isnende taushet. Lasarus elendige tilværelse var et nødrep til en som hadde hørt Lovens bud: Du skal elske din neste som deg selv. Den åpne porten, hvor den rike mann gikk ut og inn hver dag, var hans mulighet til å etterleve budet. Men han brukte den ikke. Lasarus måtte nøye seg med hundenes

«omsorg», de urene dyr. Konsekvensen av de ubrukte muligheter til kontakt og omsorg, er adskillelsen. Den rike skilles både fra den fattige og fra Gud. Mot den åpne porten i dette liv stilles den uoverstigelige kløft i evigheten.

Med denne liknelsen har Jesus vendt seg til oss rike med en inntrengende appell om en ny livsholdning og levemåte. Han formidler til oss nødkriket fra dem som lider - og domsordet fra Gud over det selvopptatte liv og de forsømte muligheter.

Vi nordmenn brukte nesten like mye penger på nyttårsfyrværkeriet som vi samlet inn under den «storartede» radio- og TV-aksjonen til beste for nødlidende i u-land i fjor høst.

Er den rike mann i liknelsen et bilde på oss gode nordmenn i dag?

- Men har ikke Jesus også sagt: «Salige er de fattige»? Har han ikke idealisert fattigdommen og gitt de fattige fortrinnsrett til Guds rike?

Hvis du leser litt nøyere, vil du ikke finne noe sted i evangeliene hvor Jesus sier «Salige er de fattige». Han har ikke gitt noe generelt løfte om at alle fattige og nødlidende skal få det godt i himmelen, - selv om vi aldri så mye skulle ønske at han hadde gjort

VÅRE BØNNE- EMNER

- Takk og be for alle MF's studenter og lærere, og alle som ble uteksaminert siste høst (navneliste side 12-14).
- Be om at «Alle mann på dekk»-aksjonen kan bli til velsignelse både for gruppene fra MF og for alle som besøkes.
- Takk for all omsorg som følger MF fra dag til dag og be om at det kan bli gitt mange gaver, slik at økonomien kan bli bedret.

det. I Luk. 6,20 er saligprisningen rettet til disiplene: Salige er *dere* fattige. Det er ingen idealisering av fattigdommen, men *trøst* til disiplene i deres nød. De blir ikke salige fordi de er fattige, like lite som de blir det fordi de er sultende, gråtende og forfulgt av andre mennesker, som det tales om i sammenhengen. Men de som må lide dette som Jesu disipler og for Jesu skyld, gjør det ikke forgyves. Gud har ikke glemt dem, selv om de både er glemt og plaget av mennesker.

I Matt. 5,3 lyder saligprisningen annerledes: «Salige er de fattige i ånden», eller, som den nye oversettelsen meget treffende gjengir det: «Salige er de fattige i seg selv.» Her ser vi at det ikke tales om materiell fattigdom. Ordet «fattig» brukes billedlig om dem som står fattige og hjelpeløse overfor Gud. Guds rike tilhører dem som tar imot det med tomme hender. Vi kan ikke gjøre krav på det som er belønning for gode gjerninger eller stor tro. Overfor Gud

skal vi få stå som små og hjelpeløse. Guds rike gis uforskyldt. Også til syndere. Ja, nettopp til dem! Og da skjønner vi at løftet om Guds rike til «de fattige i seg selv», ikke er knyttet til sosial status. Det gjelder både tiggeren ved veikanten og tolleren ved tollboden. Det gjelder både fiskeren ved Gennesaretsjøen og den fornemme rådsherren i Jerusalem.

Evangeliet gir en ny rikdom: Løftet om Guds rike, gitt vederlagsfritt til «fattige» syndere. Og det må få konsekvenser både for vårt forhold til det vi eier og vårt forhold til våre medmennesker. Les hva som skjedde med Sakkeus (Luk. 19,8)! Kan det skje liknende ting med oss velstående kristne i dagens Velstands-Norge?

Jesu tale om de fattige er en utfordring til oss rike. Han minner oss om at det er en fattig Lasarus i din nærhet som du kan hjelpe med det du selv har fått, enten det er dine penger, din tid og omsorg, eller Jesu gode budskap om Guds rike.

Deltidsstudent på Menighetsfakultetet?

Høsten 1982 tar vi opp et nytt kull «torsdagsstudenter», d.v.s. studenter som tar kristendom grunnfag på 2 år. En får undervisning 1 dag i uka, men samme eksamen og kompetanse som vanlig grunnfag. Søknadsfrist: 15. april på eget skjema, som fås med nærmere opplysninger hos studieveileder.

Velkommen som torsdagsstudent på MF!

MF-koret takker!

14.-17. jan. dro MF-koret sammen med undertegnede til Vestre Slidre på øvingsweekend. Åpen og varm omsorg møtte oss der hos Judith og Per Værnes i prestegården. Foruten øving i Slidredomen og deltagelse på konfirmantfester og gudstjenester, ga turen oss ny inspirasjon til studium og tjeneste for Herren. Vi vil derfor takke ekteparet Værnes og ellers alle som rent praktisk og i forbønn gjorde weekenden til det den ble for oss og derved for MF. Hjertelig takk!

For MF-koret,
Bjørn Tore Pettersen,
landssekr.

FORELØPIG REGNSKAP 1981:

Store gaveinntekter, men økte utgifter ga likevel underskudd

Hjertelig takk til alle som fulgte MF i omsorg på så mange forskjellige måter i 1981. Takk for forbønn for lærere, studenter og administrasjon, takk for gaver til virksomheten og til nedbetaling av gjelden og takk for gjestfrihet ved våre besøk. Takk også til MF-foreningene og prostikontaktene for trofast arbeid, og til alle menighetsråd og foreningsstyrer som innvilget offer eller kollekt til MF.

I 1981 ble det gitt ialt kr. 6 616 944,- i gaver til MF (se oversikten på side 2). Dette er et gledelig resultat selv om det ligger noe lavere enn i 1980, som var sterkt preget av MF-Gjeldfritt-aksjonen. De ordinære gaver økte noe i forhold til 1980, men samtidig var det færre testamentariske gaver, slik at de samlede gaver til virksomheten var ca. 120 000 kr. mindre enn i 1980, (+ 2,2%).

Den faste givertjeneste er i vekst og økte i 1981 med ca. 60%. Dette er særlig gledelig fordi det betyr en jevnere gaveinntekt i løpet av året. Vi vil gjerne påny oppfordre MF-givere til å benytte denne muligheten for en fast giverordning.

Men, og det er dessverre et «men», utgiftene økte betraktelig i 1981. De samlede utgifter økte med over 800 000 kroner i forhold til året før.

Lønnsreguleringene og lønnsjusteringene i 1981 er den viktigste årsak til utgiftsøkningen, men det har også vært endel store uforutsette vedlikeholdsarbeider på bygget i løpet av året.

Selv om statstilskuddet var ca.

500 000 kroner høyere i 1981, er regnskapet foreløpig gjort opp med et underskudd på kr. 572 000,-.

MFs styre har hatt en foreløpig drøfting av driftsresultatet på sitt første møte i år, men har ennå ikke funnet det rett å vedta konkrete tiltak for å dekke underskuddet. Styret har likevel gitt enkelte retningslinjer for virksomheten i inneværende år og oppfordret alle ansatte til å «gjøre det ytterste for å redusere de løpende driftsutgifter».

På tross av det store underskuddet, er det likevel takknemlighet og glede som fyller oss når vi ser tilbake på året som gikk. Takknemlighet over alle gaver og all omsorg og fremfor alt takknemlighet til Gud som gir frimodighet og kraft til å fortsette den virksomhet MF er betrodd med å gi utdanning til tjeneste i kirken og skolen. Takknemlige er vi også fordi vi vet at mange MF-venner følger oss inn i dette nye året, både i forbønn og med gaver. Det har vi mange tegn på. En trofast MF-venn skrev slik på postgirotalongen som fulgte en stor gave i begynnelsen av februar: «Jeg vet jo at det ble underskudd på driften ifjor. Nå er jeg minnet om å gjøre litegrand for å rette på det. Derfor sender jeg dette, og håper at mange MF-venner vil «gå hen og gjøre like-så», d.v.s. gi enda større beløp. - Må Gud fortsatt la denne viktige gjerning lykkes!»

Vi gjengir gjerne oppfordringen.

Vennlig hilsen

Erling Servan

Alle mann på dekk

FREDAG 5.-

TUR 1: Toten

Deltakere: Fak. lektor Axel Smith, fru Liv Smith, Marit Slettum, Kjell Skovtseterhagen. Fre.: Bedehusmøte Østre Toten. MF-møte i Raufoss. Lø.: Institusjonsbesøk. Husmøte. Sø.: Gudstjeneste. Festmøte Snertingdalen. Ma.: Skolebesøk.

TUR 2: Nedre Telemark

Deltakere: Fak. lektor Jan Schumacher og studenter. Møter, besøk og gudstj. i Bø/Lunde-området.

TUR 3: Tromsø

Deltakere: Førstelektor Brynjar Haraldso, ass. landssekr. Morten H. Samuelsen, cand. theol. Thor Sommerseth, cand. theol. Asle Zimmermann og stud. theol. Kari Grethe Eidner. Fre.: Skolebesøk, møte med biskopen, møte med MF-foreningen. Lø.: Menighetsskole. Kveld: Ungdomsmøte. Sø.: Gudstj. i Domkirken, Elverhøy kirke, Kvaløy kirke, Grønnåsen kirke og

Kroken kirke. Kveld: Festmøte Elverhøy kirkes menighetssal. Ma.: Skolebesøk. Kveld: Prostimøte.

TUR 4: Lista

Deltakere: Fak. lektor Oskar Skarsaune, Kåre Mjølhus, Svein Arne Theodorsen, Egil Opsal, Britt Randby Theodorsen, Jeffrey Huseby, Tor Vegge, Ole Vegge, Inger Pedersen, Lynn Sherin Vegge. Fre.: Skolebesøk. Lø.: Ungd. treff Farsund. Sø.: Deltak/preken i gudstj. i Vestbygda, Vanse, Farsund, Spind, Lyngdal, Kvås, Hægebostad, Mandal. Kveldsmøte i Alleen behed.

TUR 5: Modum/Sigdal

Deltakere: Fak. lektor Tore Wigen, Kjell Arne Morland, Jan Lystad, Arne Røymstad m.fl. Fre. og lø.: Modum. Sø. og ma.: Gudstj. i Eggedal, Haglebu og Solumsmoen, MF-møte og instit./skolebesøk.

Gruppe 3 - Tromsø: Fra venstre: Cand. theol. Thor Sommerseth, stud. theol. Kari Grethe Eidner, cand. theol. Asle Zimmermann, førstelektor Brynjar Haraldso og ass. landssekretær Morten H. Samuelsen.

- Aksjonen 1982

DAG 8. MARS

Gruppe 8 - Hardanger: Bak fra venstre: Kathryn Tart, David Tart (hospitanter), Jon Nilsen, Jens Petter Ous og vit. ass. Svein Olaf Thorbjørnsen. - Foran fra venstre: Gunnar Masvie, Per Jarle Bekken og Olav Tveit.

TUR 6: Haugesund

Deltakere: Landssekr. Bjørn Tore Pettersen og MF's studentkor v/dir. Svein Rustad. To.: Sangkveld i Heddal stavkirke. Fre.: Møter i Førdesfjorden. Lø.: Inst.besøk og ungd.kveld i Vår Frelseres kirke. Sø.: Gudstj. Torvastad kirke, MF-møte i Norheim kirke på kvelden.

TUR 7: Askøy

Deltakere: Prof. Åge Holter, Dag Koppang, Morten Egeberg, Harald G. Sandøe, Edvard Bø, Magne Hoem, Tor Geir Andersen. Fr.: Skolebesøk og ungdomskvelder. Lø.: Institusjonsbesøk. Sø.: Gudstj. i Strusshamn, Ask og Herdla kirke. Familiesamlinger om ettermiddagen.

TUR 8: Hardanger

Deltakere: Vit. ass. Svein Olaf Thorbjørnsen, David og Kathryn Tart, Jon Nilsen, Olav Tveit, Jens P. Ous, Per Jarle Bekken, Gunnar Masvie. Utover langs Har-

dangerfjorden fre. og lø., Kvams-distriktet sø. og ma. Møter, skolebesøk og gudstjenester.

TUR 9: Indre Sogn

Deltakere: Dosent Ole Modalsli, Berit Øksnes, Bjørn Tore Bergem, Kristin Aase, Lars Martin Skipvåg, Lars Tore Anda og Paul Søvik. Fre.: Aurland. Lø.: Balestrand. Sø.: Sogndal og omegn.

TUR 10: Hallingdal

Deltakere: Vit. ass. Gunnar Harald Heiene samt studenter. Nesbyen, Skurdalen, Ål og Gol på møter, besøk og gudstjenester.

TUR 11: Brandbu

Deltakere: Vit. ass. Klara Myhre, Karin Westnes og Gunnar Ellingsen. Fre.: Moen kapell. Lø.: Institusjonsbesøk. MF-møte Roysumtunet. Sø.: 11.00: Sørums kapell. 18.00: Eidsand skole gudstjeneste.

TUR 12: Nordre Land

Deltakere: Studentprest Øystein Larsen, Ole H. de Presno, Anders Leknes, Hilde Løwén, Anna Berit Karlsrud og Bjørn Thorbjørnsen. Fr.: Møte Dokka bedehus. Lø.: Besøk Landmo alders- og sykehjem og Torpa aldershjem. Sø.: Gudstj. i Lunde, Østsinni og Nordsinni kirker. Etterm.: Men.h.fest. Ma.: Dokka vide-reg. skole - skolebesøk.

TUR 13: Solør

Sø.: Gudstj. i Brandval, Grue og Grue Finnskog kirker.

TUR 14: Nord-Østerdal - Tolga og Os

Deltakere: Fak.lektor Bjørn Helge Sand-vel, John Olav Ryen. Fr.: Skolebesøk Os. MF-møte Vingelen. Lø.: Institusjonsbesøk. Ungdomsmøte. Sø.: Gudstjeneste Tolga kirke. MF-møte Tufsingdalen.

TUR 15: Dalane

Deltakere: Ove W. Nome, Elisabeth Torp, Jan Bjarne Sødal, Hans Erik Schødt, Anne Schødt, Marta Madland, Trond Solvang, Hanne Torp, Aud Wenche Østerhus, Cecilie Jørgensen. Fr.-lø.: Skole/aldershjemsbesøk. Sø.: Gudstj. i Soknedal og Ana-Sira.

TUR 16: Ytre Romsdal

Deltakere: Fak.lektor Hans Kvalbein, Åse Solheim, Kirsti Angvik, Ingunn Stranda Johansen. Fr.: MF-kveld Bud. Lø.: Bolsøy aldershjem. Kveld: Fest - Molde kirkekap. Sø.: Gudstj. i Bergmo, Rødvik og Kleive kirker. Kveld: MF-fest i prestegården. Ma.: Molde videreg. skole - besøk.

TUR 17: Kristiansund N.

Deltakere: Fak.lektor Sverre Mogstad, Gunnar Eriksen, Geir Braadlie, Erik Storaker. Fr.: Skolebesøk. Kveld: Konfir-manttreff. Lø.: Men.h.fest. Sø.: Gudstj. i Nordlandet, Smøla og Frei kirker. Kl. 18.00 - gudstj. i Kirklandet kirke.

TUR 18: Stjørdal

Deltakere: Fak.lektor Arild Romarheim, Frode Wigum, Harald Hegstad, Hans Åge Gravås, Arne Magnus Smørvik, Anne Karen Røkskov. Fr.: 2 kveldsmøter. Lø.: Forelesning på Bibelskolen. Åpent møte om kvelden. Sø.: Gudstj. Kveldsmøte. Ma.: Skolebesøk.

TUR 19: Skånevik/Etne

Deltakere: Vit. ass. Karl Olav Sandnes, Tore Skjøveland, Astrid Kaarstad, Gunnlaug Stenerud, Vemund Koren. Skånevik, Åkra og Etne på møter, besøk og gudstjenester.

TUR 20: Sør-Helgeland/Bindal

Merk tiden: 12.-14. mars!
Deltakere: Gospelgruppen BARABBAS. Fr.: Musikk-møte. Lø.: 16.00 - Hele menigheten synger. 19.00 - Ungdomsmøte Terråk. Sø.: Gudstjenester. 16.00 - Hele menigheten synger Solstad kirke.

TUR 21: Ryfylke

Deltakere: Prof. Ludvig Munthe, Jon Aarstrand, Elise Sandnes, Trond Sandhaug, Audun Erdal. Fr.: Sundalsosen bedeh. Lø.: Aldersheimen, Jelsa og møte Kjølevik. Sø.: Erfjord kirke, møte, Føldøy og Jelsa. Ma.: Skolebesøk og preste-møte, Jelsa.

TUR 22: Grenland

Deltakere: Vit. ass. Reidar Hvalvik, fak.lektor Tor Johan Sørensen og studen-ter. Besøk, møter og gudstjenester i Pors-grunn, Skien og Solum.

TUR 23: Voss

Deltakere: Førstelektor Martin Synnes, Jorunn Andestad, Tor W. Strøm Nilssen, Anne-Marit Rud, Geir Styve. Besøk, mø-ter og gudstjenester i Voss og omegn.

MENIGHETSFAKULTETET TAKKER

alle dere som har gjort denne store aksjonen mulig ved deres gjestfrihet, planlegging og kontaktarbeide.

Teologisk doktorgrad till Hans Kvalbein

Det glädjande har inträffat att MF under år 1981 fått två nya doktorer i nytestamentlig teologi. Det började med Ernst Baasland, som disputerade för doktorgrad den 25. april (Lys og Liv 4/5 1981, s. 27f). Den 21. november var det Hans Kvalbeins tur. Hans avhandling har titelen «Jesus og de fattige. Jesu syn på de fattige og hans bruk av ord for 'fattig'». Det är två problemkretsar som intresserar författaren. Först gäller det Jesu hållning til de socialt fattiga. Man kan kalla det spørsmålet för en social-etisk fråga. Den andra problemställningen gäller betydelsen av de ord, de termer med vilka Jesus karakteriserar de socialt nödlidande (en s.k. semantisk frågeställning).

För att klargöra dessa problem har Kvalbein funnit det nödvändigt att studera hållningen till de fattiga i GT och den terminologi som där kommer till användning. Samma frågeställning använder han på den rikhaltiga judiska litteraturen. Dessa två omfattande avsnitt får sedan bilda bakgrunden till bokens tredje och avgörande del, som handlar om Jesu hållning till de socialt nödlidande och den terminologi som han brukar om dessa.

Det är, som synes, ett omfattande textbestånd som Kvalbein har genomgått och analyserat. Till detta kommer ett formligt hav av vetenskaplig litteratur till temat, som han också fått lov at göra sig förtrogen med. Mängden av litteratur till ämnet visar hur aktuell och engagerande frågan om Jesus och de fattiga är. Det finns därför skäl att anta att

Kvalbeins avhandling, när den blir översatt till ett internationellt gängbart språk, kommer att bli föremål för uppmärksamhet. Därmed inte sagt att den kommer att möta instämmanden i alla läger.

Ty det resultat Hans Kvalbein når fram till kommer för många att te sig provocerande. De senaste årtionderna har det producerats en rad studier, där Jesus i större eller mindre grad har tecknats som en social reformator eller revolutionär. Ingenting av detta finns hos Kvalbein. På sätt och vis kan man säga att hans undersökning är en efterprövning av denna «sociala» interpretation av Jesu förkunnelse och gärning. Kvalbeins konklusion blir negativ. Jesus har inte gett något generellt påbud om fattigdom. I hans användning av ordet fattig har det inte (eller i varje fall inte uteslutande) social eller ekonomisk innebörd. Däremot användes det gärna i en vidare, «överförd» bemärkelse om människors nödtillstånd inför Gud. Efter ett par decenniers revolutionärt präglade Jesus-

studier framstår Kvalbeins avhandling närmast som ett beslutsamt återställande av ordningen.

Det är en lärd, grundlig och metodiskt konsekvent genomförd studie som Hans Kvalbein har skänkt oss. Till trots för sina vetenskapliga kvaliteter är boken lättläst. Det beror inte bara på författarens läsvänliga stil. Framför allt har det sin grund i att han behärskar sitt stoff och därför kan strukturera det på ett systematiskt och översiktligt sätt.

Allt detta betyder givetvis inte att boken är felfri: Opponenterna, som tillsammans med doktoranden kunde glädja sig åt en stor åhörarskara, hade åtskilligt att anföra av kritisk natur. Det gällde främst författarens förståelse av orden för «fattig». Vida-

re den metod som han använt i den socialietiska delen av avhandlingen. Innvändningarna var i flera fall sakligt tungvägande, och doktoranden diskuterade dem med lugn och öppenhet.

Kvalbeins bok är på 431 sidor. Till detta kommer 120 sidor med noter och litteraturförteckning. Det rör sig alltså om en bastant akademisk avhandling. Men den är, som jag har framhållit, väl strukturerad och lättläst. Den borde därför ha möjlighet att blir studerad också utanför teologernas led. Och den förtjänar en omfattande läskrets, dels på grund av sina egna kvaliteter, dels på grund av ämnets viktighet.

Edvin Lursson

Det er høsten 1981 avlagt følgende eksamener ved Menighetsfakultetet

PRAKTISK TEOLOGISK EKSAMEN

Børre Arnøy, Stavanger
Knut Ivar Askeland, Førland
Birger Eilif Bentzen, Onøy
Helen Oddveig Bjørnøy, Ålesund
Trygve Ebbesvik, Ørsta
Rolf Ekenes, Åsgårdstrand
Espen Feilberg-Jacobsen, Sarpsborg
Iver Fagerli, Skogn
Sigurd Olav Flydal, Emleim
Lars William Godman, Gotland, Sverige
Anne Turid Apland Grave, Gjerstad
Øystein Halling, Brevik
Jan Terje Hanssen, Brevik
Erik Magnus Haualand, Stavanger
Erling Harald Helberg, Hol
Nils Magnus Hovland, Tjølling
Nils Kristian Høimyr, Oslo

Jon Jørgensen, Drammen
Reidar Adelsten Kirkevold, Oslo
Kåre Knutsen, Sunde
Haakon Magne Korsgaard, Oslo
Øystein Kråvik, Strusshamn
Bjørn Sverre Lie, Fredrikstad
Arnstein Jonfinn Lothe, Rygg
Anne Pettersen, Drammen
Ole Jørgen Sagedal, Kristiansand
Theis Salvesen, Farsund
Svein Egil Sando, Oslo
Wilhelm Atle Sommerfeldt, Asker
Sigfred Sørensen, Kopervik
Hildegunn Sylvi Aarø Teigen, Asker

TEOLOGISK EMMETSEKSAMEN

Helge Morten Almås, Gjøvik
Morten Arnesen, Haugesund
Ulf Eirik Asp, Skien
Hans Austnaberg, Stavanger

Sverre Bang, Oslo
Øivind Bård Benestad, Bærum
Liv Grete Christiansen, Hønefoss
Jon-Geir Dittmann, Tønsberg
Leif Kristian Drangsholt, Kristiansand S.

Roald Drønen, Torangsvåg
Per Reinert Eriksen, Fredrikstad
Harald Peter Ertresvåg, Ålesund
Ida Faye, Mandal
Harald Forland, Vereide
Lisbeth Marie Ninni Heie Greger-
sen, Fredristad

Gunn Berit GuldbRANDSEN, Tromsø
Odd Hanssen, Sokndal
Eivind Hauglid, Evje
Kåre Smith Heggland, Evje
Ole Agnar Holland, Rennesøy
Erling Johannes Høyland, Hauge-
sund

Ivar Bakke Jacobsen, Kragerø
Thor Kåre Kalvik, Stavanger
Knut Nils Kaldestad, Sandane
Svein Thorleif Kasin, Nittedal
Kristin Kolstad, Bekkestua
Jan Helge Kristensen, Mandal
Rune Joar Kysnes, Krokeide
Egil Larssen, Stavanger
Kristian Lassen, Oslo
Bjørn Lian, Tønsberg
Magne Olav Løvlien, Finneidfjord
Dagfinn Magnus, Oslo
Leif Johannes Netland, Hauge i
Dalane

Ivar Nicolaisen, Kristiansand S.
Ingebrigt Røen, Rindal
Asbjørn Salthe, Stavanger
Gustav Einar Schmidt, Drammen
Tom Vidar Skaret, Aurskog
Jan Olav Skinnemoen, Lierbyen
Rune Skjælaaen, Landås
Thor Asbjørn Sommerseth, Kjelde-
botn

Kjell Steinbru, Kristiansand S.
Ottar Strand, Sem
Audun Systad, Leirvik i Sogn
Svein Arne Theodorsen, Farsund

Olav Tveiterås, Stavanger
Asle Zimmermann, Kleppan
Jørn Kjetil Øverby, Oslo
Reidar Ådnanes, Bremnes

INSTITUTT FOR KRISTENDOMSKUNNSKAP

Hovedfag
Kirsten Elisabeth Fougner, Oslo
Tormod Skjerve, Tønsberg

Mellomfag

Tor Magnus Amble, Oslo
Gunn Kristin Aune, Gvarv
Ola Kåre Bjørneset, Folkestadbygd
Kari Grethe Eidner, Moss
Olav Rune Ertzeid, Strømmen
Aslaug Kirsten Klakeg Forland,
Skei i Jølster

Trygve Frøvik, Kongshamn
Lisbeth-Margot Gradert, Røyken
Trond Dag Haagensen, Drammen
Ottar Andreas Løvik, Sokna
Trond Løvås, Hauge i Dalane
Anne Christine Meyer, Lunde
Turid Sisel Myrholth, Stavanger
Rune Mæhlum, Porsgrunn
Helge Norum, Oslo
Stine Beate Lundblad Næsheim,
Oslo

Wenche Synnøve Dahle Ravnaas,
Bryne

Gunn Siren Rike, Vågsbygd
Berit Stige, Molde
Anne-Rigmor Stock, Vadsø
Margarete Øglænd, Bryne
Morten Aalerud, Langhus

Grunnfag

Aud Agøy, Malvik
Andreas Alnes, Tranby
Elin Andersen, Skien
Terje Espen Berg, Oslo
Tove Harriet Berntsen, Sarpsborg
Andreas Opsand Dahl, Oslo
Astrid Karin Flacké, Sykkylven
Øyvind Henriksen, Frogner

Kristin Hermansen, Eidanger
Svein Hunnestad, Ski
Live Birgithe Hovland, Oslo
Cecilie Jørgensen, Grimstad
Gullborg Mari Pauline Korsmo,
Oslo
Torgeir Ragnvald Landsend,
Hedalen i Valdres
Gerd Synnøve Leine, Gvarv
Marit Lie, Oppegård
Marta Madland, Ulefoss
Jan Otto Myrseth, Hundeidvik
Inger Margrete Nesvåg, Oslo
Ove Vilhelm Nome, Røklund
Synnøve Ann-Mari Resvoll, Oslo
Trine Heide Rognstad, Porsgrunn
Eilov Runnestø, Måren

Anne Grethe Sivertsen, Bodø
Snorre Magnus Sivertsen, Sandnes-
sjøen
Hilde Gunn Sletten, Andenes
Trond Brynjar Solvang, Asker
Eldbjørg Hilda Stensrud, Klavestad
Gry Stålsett, Elverum
Jan Bjarne Sødal, Kristiansand
Bente Søgne, Oslo
Hanne Torp, Drøbak
Kari Elisabeth Torp, Oslo
Anne Grete Wennesland, Kristian-
sand
Inger Elise Wevling, Skjeberg
Aase Wisløff, Oslo
Aud Venke Gunnarshaug Østerhus,
Tau
Jørgen Aass, Oslo

ETTERUTDANNINGSKURS

for prester og teologiske kandidater

8.-11. juni 1982

Tema: MENIGHET OG MISJON

Som foredragsholdere deltar:

Førstelektor Ernst Baasland, Prof. Ludvig Munthe, Hovedlærer Johannes Borgenvink, Prof. Ivar Asheim, Rektor Olav Skjevesland, Prof. Åge Holter, Generalsekr. Odd Bondevik og Fak.lektor Kjell Olav Sannes. - I en panelsamtale om Misjonsstrategi i 80-årene deltar: Prof. Åge Holter og generalsekretærene Gunnleik Seierstad, Egil Grandhagen og Odd Bondevik. Panelledelse ved prof. Ludvig Munthe.

Kurset er gratis, men deltagerne betaler for utdelt materiell. MF dekker legitimerede utgifter ut over kr. 200,- etter billigste reisemåte. Dekning av flyreise for langveisfarende må avtales på forhånd. Reiseutgifter ved bruk av egen bil dekkes tilsvarende 2. kl. jernbanebillett. Moderasjonsbevis for reise med N.S.B. (25% rabatt) sendes ved henvendelse til MF. Kursdeltagerne må selv sørge for kost og losji.

Fordragene utdeles kopiert til deltagerne ved kursets avslutning.

Påmelding til kurset før 30. april til fak.lektor Geir Sørebo, MF, Gydasv. 4, Oslo 3.

Austad - professor

På styrets møte 5. oktober 1981 ble det vedtatt å kalle og ansette dosent, dr. theol. Torleiv Austad som professor i systematisk teologi med særlig plikt til å forelese i dogmatikk, fra 1. jan. 1982. Følgende bedømmelseskomité har vurdert Austads teologiske produksjon med tanke på det ledige professorat i ST: professor teol. dr. Bengt Hägglund, Lund, professor, teol. dr. Halsten Fagerberg, Uppsala, professor dr. theol. Ivar Asheim, MF.

Ansettelsen ble godkjent ved kongelig resolusjon av 11. desember 1981.

Valen-Sendstad ansatt som fakultetslektor

MFs styre har kallet og ansatt forskningsstipendiat Fartein Valen-Sendstad som fakultetslektor i systematisk teologi fra 1. januar 1982. Fartein Valen-Sendstad er født i 1948 og tok teologisk embetseksamen med innstilling ved MF høsten 1975. Han har også idéhistorie grunnfag og hebraisk mellomfag. Valen-Sendstad har siden 1. januar 1977, vært forskningsstipendiat ved MF.

Rektor Dale innvilget studiefriår

Førstelektor Haraldsø vikar

Kateketseminarets styre har innvilget rektor Aasmund Dale studiefriår høsten 1982-våren 1983.

Styret har samtidig kallet og ansatt førstelektor Brynjar Haraldsø som vikar i rektorstillingen ved kateketseminaret under Dales permisjon. Haraldsø har siden august 1979 vært førstelektor i kristendoms-kunnskap.

Tångberg tilbake som fakultetslektor

K. Arvid Tångberg, født 1946, er fra 1. januar 1982 påny kallet og ansatt som fakultetslektor. Han var lektor ved MF i 1974-76 og har siden hatt 3½ års forskningsstipenditur ved MF og dessuten 1½ års stipend fra Alexander von Humboldt-Stiftung.

Mer MF-nytt neste nr.

Retur:
MF Kartotek
Gydas vei 4, Oslo 3

Sokneprest Kristian Mehus og hustru Louises legat

Legatets formål er å dele ut stipendier til økonomisk trengende studenter fra Nord-Hålogaland, Sør-Hålogaland og Nidaros bispedømmer, som studerer ved MF.

Prester som er utdannet ved MF og tjenestegjør i et av de ovennevnte bispedømmer, kan leilighetsvis også komme i betraktning ved utdelingen til videreutdanning eller kirkelig spesialstudium.

Søknad om stipend sendes innen 30. april 1982 til Menighetsfakultetets styre, Gydas vei 4, Oslo 3.

Inga og Charley Pedersens legat

Legatet er opprettet med det som formål å dele ut stipendier til teologiske studenter fra Nord-Hålogaland bispedømme, som studerer ved MF.

Prester som er utdannet ved MF og tjenestegjør i ovennevnte bispedømme, kan leilighetsvis også komme i betraktning ved utdelingen.

Søknad om stipend sendes innen 30. april 1982 til Menighetsfakultetets styre, Gydas vei 4, Oslo 3.

Professor Hallesby og hustrus legat

Legatet er opprettet til fremme av vitenskapelig forskning i teoretisk og praktisk teologi. Rentene skal anvendes til stipendier til kandidater og yngre prester (under 50 år) som er utgått fra Menighetsfakultetet og står på Skriftens og bekjennelsens grunn, fortrinnsvis til studier under tjenestefrihet, hjemme eller i utlandet.

Søknaden sendes til Menighetsfakultetets lærerråd på dertil bestemt skjema. Den må være utførlig begrunnet og studieformålet klart angitt. Det vil ansees som en fordel om man i tillegg til søknaden gir en nærmere motivering for sine studieplaner. Det samme gjelder for søkere innenfor praktisk teologi og kirkeliv.

Rapport om anvendelsen av stipendiet sendes Menighetsfakultetets lærerråd. Søknadsfristen er satt til 30. april. Resultatet av utdelingen kunngjøres tirsdag 15. juni 1982.

Søknadsskjema fås ved henvendelse til Menighetsfakultetets administrasjon, Gydas vei 4, Oslo 3.

Festmøte på Menighetsfakultetet

SØNDAG 18. APRIL 1982 KL. 18.00

i anledning forstanderskapets årlige møte.

(Sett x i almanakken allerede nå.)

Program i neste nummer av Lys og Liv.

ALLE HJERTELIG VELKOMMEN!